

Тошкент ОқшОми

Газета 1966 йил
1 июлдан
чиқа бошлаган

ШАҲАР ИЖТИМОЙ-СИЁСИЙ КУНДАЛИК ГАЗЕТАСИ

№ 237 (12.048)

Баҳоси эркин нарҳда

БИЗНИНГ ЙЎЛИМИЗ — ДЕМОКРАТИК ИСЛОҲОТЛАРНИ ЧУҚУРЛАШТИРИШ ВА МОДЕРНИЗАЦИЯ ЖАРАЁНЛАРИНИ ИЗЧИЛ ДАВОМ ЭТТИРИШ ЙЎЛИДИР

ПРЕЗИДЕНТ ИСЛОМ КАРИМОВНИНГ ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ КОНСТИТУЦИЯСИНИНГ 19 ЙИЛЛИГИГА БАҒИШЛАНГАН ТАНТАНАЛИ МАРОСИМДАГИ МАЪРУЗАСИ

Ассалому алайкум, азиз ватандошлар!
Қадрли дўстлар!

Шу кунларда биз мамлакатимизнинг янги тарихидаги қутлуғ сана — мустақил, суверен ва демократик Ўзбекистон Республикасини барпо этиш йўлида мустаҳкам пойдевор бўлиб келаётган Асосий Қонуни — Конституцияни қабул қилинганнинг 19 йиллигини кенг нишонламоқдамиз.

Аваламбор, мана шу муҳташам залда тўплаган сиз, азизларни, сизларнинг тимсолингизда бутун халқимизни ушбу улғун айём билан чин қалбимдан муборакбод этиш ва шу имкониятдан фойдаланиб, барчангизга самимий ҳурмат ва эҳтиромимни изҳор этиш менга улкан мамнуният бағишлайди.

Том маънодаги тарихий бу санани ҳар сафар байрам қилар эканмиз, Конституция — Асосий Қонуни қабул қилиниши билан биз Ўзбекистон келажагини, янгитдан барпо этилаётган давлатимизнинг чуқур мазмуни, маъно ва моҳиятини, сиёсий, иқтисодий, гуманитар ва маънавий тараққиётнинг, юртимиз қиёфасини, унинг халқро ҳамжамиятдаги ўрни ва нуфузини тубдан ўзгартириб юборган мамлакатимизни ислоҳ этиш ва модернизация қилишнинг пировард мақсадларини аниқ-равшан белгилаб олганимизни ҳақли равишда юксак баҳолаймиз.

Агарки муҳтасар қилиб айтиш билан Конституцияимизнинг ҳеч нарса билан ўлчаб, баҳолаб бўлмайдиган беқиёс аҳамияти ва тарихий ролини биринчи навбатда биз учун мутлақо янги бўлган миллий давлатчилик ва унинг ижтимоий-сиёсий тизимини яратиш, демократик тамойиллар асосига қурилган сиёсий ва иқтисодий тизимни шакллантириш учун зарур бўлган ҳуқуқий пойдеворни айнан Асосий Қонуни белгилаб берганида кўрамиз.

Иккинчидан. Инсон ҳуқуқлари умумжаҳон декларацияси ва бошқа асосий халқаро ҳужжатларнинг принципларини қоидаларини ўзида мужассам этган ҳолда, Конституцияимиз инсон ҳуқуқ ва манфаатлари, унинг эркинликларини давлат манфаатларидан устунлигини мустаҳкамлади, одамларимиз учун муносиб ҳаёт шароити яратишни ўзининг туб мақсади этиб белгилади, ижтимоий адолат тамойилларини эълон қилди.

Учинчидан. Конституцияимиз қонун устуворлиги, унинг барча фуқаролар учун тенглигини ва шунингдек, давлат ҳокимиятининг қонун чиқарувчи, ижро этувчи ва суд ҳокимиятига бўлинишининг ҳуқуқий принциплари белгилаб берди, уларнинг мустақиллиги, мустақил ҳокимият тармоғи сифатида ривожланишини кучайтиришга, демократик давлатнинг асосий ҳал қилувчи шарт бўлган ҳокимиятлар ўртасида ўзаро тийиб туриш ва манфаатлар мувозанатининг самарали механизмини шакллантиришга қаратилган қонуний негизни яратди.

Тўртинчидан. Конституцияимиз хилма-хил фуқаролик жамияти институтларининг шаклланиши ва ривожланиши, сиёсий партияларнинг эркин фаолияти, кўппартиявийлик тизимининг шаклланиши ва ривожланиши учун ҳуқуқий база яратди, сайлов тизимининг асосий тамойил ва механизмларини тасдиқлади, сайлов эркинлиги, одамларимизнинг ўз

хоҳиш-иродасини билдириш эркинлиги кафолатларини, ҳар қайси инсоннинг ҳокимиятнинг вакиллик органларига сайлаш ва сайланиш, фуқароларнинг давлат ва жамият ишларини бошқаришда иштирок этиш ҳуқуқини мустаҳкамлади.

Бешинчидан. Миллий истиқлол гоёсини ва умумбашарий қадриятларнинг энг яхши жиҳатларини ўзида мужассам этган ҳолда, Конституцияимиз миллий анъаналаримиз, она тилимиз, халқимизнинг бебаҳо қадриятлари ва маданий меросини тиклашни таъминлади, инсоннинг маънавий камол топиши ва ҳар томонлама уйғун ривожланиши учун зарур шарт-шароитлар яратди.

Олтинчидан. Конституцияимиз миллий, кўпқуладли иқтисодиётимиз асосларини мустаҳкамлади, эл-юртимизнинг фаровонлиги ва хавфсизлигидан келиб чиққан ҳолда мустақил белгилайдиган мамлакатимизнинг халқаро муносабатларнинг тенг ҳуқуқли субъекти сифатидаги мақомининг ҳуқуқий асосларини белгилаб берди.

Еттинчидан. Асосий Қонуни миллий хавфсизлик ва мудофаа органлари тизимининг шаклланиши ва самарали фаолият кўрсатиши, ўзининг ҳам ички, ҳам ташқи сиёсатини давлатимиз, халқимизнинг олий манфаатлари, эл-юртимизнинг фаровонлиги ва хавфсизлигидан келиб чиққан ҳолда мустақил белгилайдиган мамлакатимизнинг халқаро муносабатларнинг тенг ҳуқуқли субъекти сифатидаги мақомининг ҳуқуқий асосларини белгилаб берди.

Конституцияимизда муҳрлаб қўйилган тамойил ва қоидалар асосида мамлакатимизда тўлақонли, самарали амал қиладиган қонунчилик ва ҳуқуқий база яратилди. **Бир сўз билан айтганда, Асосий Қонуни ҳуқуқий давлат қуриш йўлига ўтишимизнинг пойдеворини қуриб берди.**

Шу борада мамлакатимизни ислоҳ этиш ва модернизация қилиш жараёнларининг изчиллиги ва босқичма-босқичлиги, **биз танлаган тадрижий тараққиёт йўли, биз учун номмақбул бўлган, «шок терапияси» деб аталган ислохотларни асосиз равишда тезлаштиришнинг турли шаклларида воз кечганимиз, четдан қарз олиш сиёсатининг пухта ўйлангани ва эҳтиётлик билан амалга оширилгани, мамлакатимизнинг тарихий, миллий ва анъанавий ўзига хос хусусиятларини ҳар томонлама ҳисобга олганимизни таъкидлаш муҳим, албатта.**

Ўйлаيمانки, орадан йиллар, неча ўн йиллар ўтади, лекин ҳаётимизда ҳар томонлама синовдан ўтган, «Янги уй қурмай туриб, эскисини бузманг», «Ислохот ислохот учун эмас, аввало инсон учун» деган қоида ва тамойиллар ўзининг ўткир аҳамияти ва долзарблигини ҳеч қачон йўқотмайди, десам, айни ҳақиқатни айтган бўламан.

Биз танлаб олган ва машҳур беш тамойилга асосланган тараққиёт моделининг нақадар тўғри экани сиёсий ва иқтисодий тизимни демократлаштириш, умуман, мамлакатимиз ҳаётидаги туб ўзгаришлар, Ўзбекистоннинг истиқлол йилларидаги жадал ривожланиши мисолида ўзининг амалий тасдиғини топмоқда.

(Давоми 2,3-бетларда)

«Ўзбекистон» халқаро анжуманлар саройида 7 декабрь куни Ўзбекистон Республикаси Конституцияси қабул қилинган куннинг ўн тўққиз йиллигига бағишланган тантанали йиғилиш бўлиб ўтди.

ЭРКИН ВА ФАРОВОН ҲАЁТИМИЗНИНГ ҲУҚУҚИЙ КАФОЛАТИ

Унда давлат ва жамоат арбоблари, фан, маданият ва санъат намояндлари, пойтахт жамоатчилиги, мамлакатимизда фаолият кўрсатаётган хорижий давлатларнинг элчионалари ва халқаро ташкилотлар ваколатхоналари вакиллари иштирок этди.

Йиғилишни Тошкент шаҳар ҳокими вази фасини бажарувчи Р.Усмонов очди.

Ўзбекистон Республикаси Давлат маҳфияси янграйди.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислам Каримов тантанали йиғилишда маъруза қилди. Давлатимиз раҳбари юртимизда амалга оширилаётган изчил ислохотлар Конституцияимиздаги тамойиллар ва қоидаларнинг амалдаги ифодаси эканини алоҳида таъкидлади. Биз танлаган йўл — бугун халқро ҳамжамият томонидан тан олинган тараққиётнинг «ўзбек модели»ни босқичма-босқич амалга ошириш жараёнида эришаётган барча ютуқларимиз, ҳаётимизга янгича мазмун бағишлаётган ислохотлар Конституцияимиз қоидаларига тўла мосдир.

Бу йил Ватанимиз мустақиллигининг йигирма йиллигини кенг нишонладик. Халқимиз истиқлол йилларида эришаётган бетимсол ютуқларда Президентимиз Ислам Каримов раҳбарлигида ишлаб чиқилган Ўзбекистон Республикаси Конституциясида белгиланган тамойиллар мустаҳкам ҳуқуқий асос бўлиб хизмат қилмоқда. Зеро, Бош қомусимиз ўзининг мазмун-моҳияти билан инсонпарвар демократик ҳуқуқий давлат барпо этиш, инсон ҳуқуқлари устуворлигини, тинчлик ва тотувлиқни таъминлаш каби юксак мақсадларга эришишнинг муҳим кафолатидир.

Президентимиз Ислам Каримов ташаббуси билан 2011 йил — Кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик йили деб эълон қилинган эди. Бу борада махсус давлат дастури ишлаб чиқилиб, изчил амалга оширилмоқда.

Мазкур дастур асосида кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликни янада ривожлантириш, қулай бизнес муҳитни яратиш, жамиятимизда хусусий мулк аҳамиятини тубдан ошириш, иқтисодиётда давлатнинг аралашувини камайитиришга қаратилган комплекс чора-тадбирлар бажарилди. Тадбиркорларнинг ҳуқуқлари ва қонуний манфаатларини муҳофаза қилишнинг ҳуқуқий асослари тақомиллаштирилди.

Кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик бугун мамлакатимиз иқтисодиёти таянчи, халқимиз фаровонлигининг муҳим кафолатига айланди. Ички бозорни рақобатбардош ва сифатли маҳсулотлар билан тўлдириш, янги иш ўринлари яратиш, аҳоли даромадларини кўпайтиришда мазкур соҳанинг ўрни ва аҳамияти кундан-кунга ошиб бораётгани бунга мисолдир.

Президентимиз Ислам Каримов кириб келаётган янги — 2012 йилни мамлакатимизда «**Мустаҳкам оила йили**» деб эълон қилишни тақдир этди. Давлатимиз раҳбарининг бу тақдифи йиғилганлар томонидан гулдўрос қарсақлар билан қўллаб-қувватланди.

Тантанали маросим санъат усталари ва ёш ижорачиларнинг байрам концерти билан якунланди.

ЎЗА

Президентимиз Ислам Каримов 7 декабрь куни Оқсаройда бир гуруҳ юртдошларимизга Ватанимизнинг юксак мукофотларини топширди.

Энг улғун ва энг азиз байрамимиз — Ўзбекистон Республикаси давлат мустақиллигининг 20 йиллиги арафасида Президентимиз Ислам Каримовнинг фармонларига мувофиқ юртимиз тараққиётига катта ҳисса қўшган, мамлакатимиз иқтисодий салоҳиятини юксалтириш, эл-юртимиз тинчлиги ва осойишталигини янада мустаҳкамлашда ўрнатилган намуна кўрсатган, жамиятимизнинг ижтимоий-иқтисодий, илмий-техник ва маънавий-маърифий ҳаётида алоҳида эътиборга сазовор бўлган бир гуруҳ юртдошларимиз давлат мукофотлари — фахрий унвон, орден ва медаллар билан тақдирланган эди.

Оқсарой қароргоҳида 7 декабрь куни ана шу юксак мукофотларни тантанали топшириш маросими бўлди.

— Конституцияимиз байрами арафасида ўз фидокорона ва ибратли меҳнати билан давлатимизнинг юксак мукофотларига сазовор бўлган сиз, азизларни чин қалбимдан табриклаб, шу мукофотларни топшириш мен учун катта шарафдир, — деди Ислам Каримов. — Бугун сизларни самимий қутлар эканман, сизнинг тимсолингизда Ватанимизнинг тараққиёти ва равнақи, куч-қудратини ошириш, унинг халқро майдонда обрў-эътиборини юксалтириш, тинчлик-осойишталикни сақлаш ва мустаҳкамлаш йўлида, бир сўз билан айтганда, кўп қиррали ҳаётимизнинг турли тармоқларида ўзининг ҳалол ва самарали меҳнати билан ўрнатилган бўлиб келаётган, истеъдоди, илмий ва ижодий фаолияти билан мамлакатимизда ном қозongan давлат мукофотлари билан тақдирланган барча ватандошларимизни ҳам ғойибона бағримга босиб муборакбод этгандай ўзимни ҳис қиламан.

Бу мукофотларнинг сиз, азиз юртдошларимизга Ўзбекистон мустақиллигининг 20 йиллик қутлуғ тўйи кенг нишонланган йилда топширилаётганининг ўзи бугунги тантанамизни барчангиз учун унутилмас воқеага айлантиради.

Мамлакатимизнинг охириги йилларда юксак суръатлар ва дадил қадамлар билан ўз олдида турган эзгу мақсадларга етиш, яъни ривожланган демократик давлатлар қаторидан жой олиш, халқимиз учун муносиб турмуш шароити яратиш бериш йўлида, инсон ҳаёти ва келажаги учун энг муҳим бўлган ижтимоий соҳаларда, хусусан, таълим-тарбия, соғлиқни сақлаш, оналик ва болаликни муҳофаза қилиш каби йўналишларда қўлга киритаётган натижалари бошқалар учун модель, ўзбекона қилиб айтганда, намуна сифатида тан олинган ҳеч қачон бефарқ қолдирмайди.

Бундай эътироф миллати, тили, динидан қатъи назар, ўзини шу муқаддас заминнинг фарзанди деб биладиган ҳар бир кишига катта ғурур ва ифтихор бағишлайди, албатта. Бунинг замирида, бунинг негизиде аввало халқимизнинг мардлиги, қатъият ва шижоати, меҳнати ва матонати этганини барчамиз чуқур англаймиз ва яхши тушунамиз.

Шулар ҳақида сўз юритганда омилкор деҳқон ва фермерларимизнинг фидойилиги, саноат қорхоналари ва қурилиш майдонларида тер тўкиб ишлаётган ишчи-муҳандисларимизнинг машаққатли меҳнати, таълим-тарбия, соғлиқни сақлаш, илм-фан, маданият, санъат ва спорт соҳаларида фаолият кўрсатаётган юртдошларимизнинг сидқидилдан қилган хизматлари, тинчлигимиз соҳибони бўлган жасур ҳарбийларимизнинг матонати учун ҳар қанча тасаннолар айтсак, арзийди, деди давлатимиз раҳбари.

Президентимиз Ислам Каримов давлат мукофотларини тантанали равишда топширди.

— Ҳар қандай мукофот авваламбор инсоннинг қадрини улуғлаш, унинг эл-юрт олдидаги муносиб хизматларини тақдирлаш демакдир. Тақдирлаш сўзининг негизиде аввало кадр деган маъно мужассам экани беҳиз эмас, — деди Президентимиз Ислам Каримов. — Мен ҳозир сизларнинг юз-қўзингизга, чеҳрангизга боқиб, мустақиллигимизнинг энг улғун мақсади ҳам аслида инсон қадрини эъзозлаш, меҳнаткаш, олижаноб халқимизнинг иззат-ҳурматини жойига қўйишдан иборат эканини ва бугун ана шундай ёруғ, эркин ва озод ҳаёт кечириш барчамизга насиб этганини чексиз шукроналик ва мамнуният билан ана бир бор таъкидлашни истардим.

Менинг нијатим, менинг тилагим битта — кўксингизга ярашиб турган мана шу юксак унвон ва нишонлар ҳаммангизга буюрсин, ҳаёт йўлларингизда сизларга янги-янги куч-ғайрат бахш этсин.

Ўз меҳнати билан мана шундай қадр топиш, эл-юрт ардоғида бўлиш барчамизга ҳамisha насиб этсин. Қадрингиз ҳам, қаддингиз ҳам доимо баланд бўлсин. Барчангизга сийҳат-саломатлик, ишларингизга ривож, хонадонларингизга файзу барака тилайман, деди пировардида Юртбошимиз.

Тақдирланганлар номидан сўзга чиққан Ўзбекистон Қаҳрамони, «GM O'zbekiston» акциядорлик жамиятининг ишлаб чиқариш технологияси бўлими бош технологи Хасанбой Қосимов, «Буюк хизматлари учун» ордени соҳибаси, академик ва халқ бадиий жамоалар дирекцияси яққоҳон хонандаси Муножатхон Йўлчиева, санъат ва меъморчилик соҳасида иккинчи даражали давлат мукофоти соҳиб, рессом Акмал Нур, Ўзбекистон Республикасида хизмат кўрсатган фуқаро авиацияси ходими, «Ўзбекистон ҳаво йўллари» Миллий авиакомпаниясининг «А-320» учувчилар отряди командири Владислав Аргов, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган журналист, Ўзбекистон миллий телерадиокомпанияси «Ўзбекистон» телеканали «Ахборот» информაციон дастурлар муҳарририяти шарҳловчиси Муаттар Аскарова ушбу мукофотлар бундан буён Ватан равнақи йўлидаги фидокорона меҳнатни янада юқори суръат ва шижоат билан давом эттиришга ундашини, янгидан-янги марраларни эгаллашга илҳомлантиришини таъкидлади, юксак эътибори учун давлатимиз раҳбарига самимий миннатдорлик билдирди.

ЎЗА

БИЗНИНГ ЙЎЛИМИЗ – ДЕМОКРАТИК ИСЛОҲОТЛАРНИ ЧУҚУРЛАШТИРИШ ВА МОДЕРНИЗАЦИЯ ЖАРАЁНЛАРИНИ ИЗЧИЛ ДАВОМ ЭТТИРИШ ЙЎЛИДИР

ПРЕЗИДЕНТ ИСЛОМ КАРИМОВНИНГ ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ КОНСТИТУЦИЯСИНИНГ 19 ЙИЛЛИГИГА БАҒИШЛАНГАН ТАНТАНАЛИ МАРОСИМДАГИ МАЪРУЗАСИ

(Давоми. Боши 1-бетда)

Ўтган давр мобайнида биз эришган марралар ҳақида гапирар эканмиз, ҳеч шубҳасиз, кўпчиликнинг ҳайрати ва ҳавасини уйғотадиган натижалар, яъни, ялпи ички маҳсулотимиз ҳажмининг, аҳоли реал иш ҳақи ва даромадларининг юксак ўсиш суръатларини; иқтисодий-иқтисодийдаги туб таркибий ўзгаришлар ва мамлакатимизда ишлаб чиқариш ўзлаштирилган мутлақо янги, рақобатдош маҳсулотларнинг ҳаёгон бозорига чиқарилаётганини; юртимиз қиёфасини бутунлай ўзгартираётган иншоотлар ва ишлаб чиқариш корхоналари, ижтимоий объектлар ва турар-жой биноларини барпо этиш бўйича кенг миқёсдаги бунёдкорлик ишларини; таълим-тарбия, соғлиқни сақлаш ва аҳолини ижтимоий ҳимоя қилиш соҳаларида қўлга киритаётган улкан ютуқларимизни ёрқин мисолларда кўриш ва англаш қийин эмас.

Ана шундай беқиёс ўзгаришларнинг амалий, ҳаётий натижаси сифатида юртимизда болалар ва оналар ўлими кескин қисқаргани, аҳолининг ўртача умр кўриш даражаси ҳозирги кунда собиқ СССР ҳудудидаги энг юқори кўрсаткичлардан бирига – 73 ёшга, аёлларимиз ўртасида эса 75 ёшга етганининг ўзи, ўйлайманки, ҳеч кимни, авваламбор, шу юрда яшаётган одамларни бефарқ қолдирмайди, албатта.

Ҳали-бери давом этаётган жаҳон молиявий-иқтисодий инқирози туғдираётган муаммоларга қарамадан, Халқаро валюта фонди томонидан таъкидланганидек, Ўзбекистон дунёдаги санокли мамлакатлар каторида сўнгги 5 йил мобайнида ялпи ички маҳсулотнинг ўртача 8,5 фоизга тенг бўлган йиллик ўсишини таъминлаб келаётгани, жорий йилда ушбу кўрсаткич 8,3 фоиздан кам бўлмаслиги бизнинг алоҳида эътиборга сазовор энг катта ютуқларимиздан бирidir.

Ўтган йиллар давомида Ўзбекистонимиз, юртимизни янгилаш ва модернизация қилиш йўлида биз қўлга киритган ва дунё тан олаётган мана шундай ютуқ ва марралар, ҳеч шубҳасиз, барчамизга, бутун халқимизга фахру гурури бағишлаш табиийдир.

Шу билан бирга, биз мамлакатимизда барқарор ривожланидиган эркин иқтисодий давлат қуриш ва инсон, унинг манфаатлари, ҳуқуқ ва эркинликлари сўзда эмас, амалда энг олий қадрият бўлган, жаҳонда ҳурмат-эътибор қозонган жамиятни шакллантиришга қаратилган узоқ ва машаққатли йўлнинг фақат бир қисmini босиб ўтганимизни ўзимизга яхши тасаввур этишимиз зарур.

Шуни интуитив лозимки, биз XXI асрда, интеллектуал қадриятлар устувор бўлган асрда, глобаллашув жараёнлари шиддатли тус олаётган ва жаҳон бозорида рақобат тобора кучайиб бораётган асрда яшамокдамыз.

Бир ҳақиқатни ҳеч қачон эсимиздан чиқармаслигимиз даркор. Бундай замонда, бундай шароитда эришилган ютуқларга маҳлиё бўлмасдан, ҳаволашишга берилмасдан, тез ўзгариб бораётган дунё билан ҳамқаддам бўлиб яшаш, вужудга келган вазиятни ҳушёр ақл-идрок билан баҳолаш, юз бериши мумкин бўлган хавф-хатарларнинг олдини олишга қодир бўлган мамлакатгина муваффақият қозониши мумкин.

Ўйлайманки, 2010 йил ноябрь ойида Олий Мажлисимиз – Парламентимиз томонидан қабул қилинган **Мамлакатимизда демократик ислохотларни янада чуқурлаштириш ва фуқаролик жамиятини ривожлантириш концепцияси** моҳият эътибори билан Ўзбекистонимиз яқин ва узоқ истиқболда ўз олдида қўётган юксак мақсадларга эришишнинг амалий стратегияси сифатида хизмат қилаётганини мамнуният билан таъкидлаш ўринлидир.

Бу ҳақда сўз юритганда, аввало конституциявий ислохотларни давом эттириш, мамлакатимизда амалга оширилаётган ўзгаришларнинг қонунчилик, ҳуқуқий ва норматив базасини чуқурлаштириш ва кенгайтиришнинг ҳар томонлама пухта ўйланган дастурини амалда жорий этишни назарда тутамиз. Ушбу дастур, биринчи навбатда, давлат ва жамият қурилиши соҳасида; суд-ҳуқуқ тизимида; фуқароларнинг ҳуқуқ ва эркинликларини таъминлаш соҳасида; сайлов қонунчилигини янада демократлаштириш; фуқаролик жамияти институтларини шакллантириш ва ривожлантириш ва ниҳоят, мамлакатимизда олиб борилаётган бозор ислохотлари ва бозор инфратузилмасининг самарадорлиги ва таъсирчанлигини оши-

риш соҳасидаги ўзгаришларни ўз ичига олади.

Мамлакатимизни демократлаштириш ва модернизация қилиш бўйича концепцияда ўз ифодасини топган ислохотлар бир-икки йилга эмас, балки ўнлаб йилларга мўлжалланган ҳал қилувчи муҳим вазифа эканини биз албатта яхши англаймиз.

Бу дастур ўз маъно-мазмуни билан бугунги кунда олдимизда турган энг юксак мақсад бўлиши – мамлакатимизни ривожланган демократик давлатлар каторига кўтариш, халқимиз учун муносиб турмуш шароити яратишга қаратилган энг муҳим вазифамизни ўзидан ажратиб, жамиятимиз учун давр синовидан ўтган яққол ягона тўғри йўл, деб қабул қилишимиз зарур.

Азиз ватандошлар!

Айни шундай буюк мақсадларни ўз олдимизга қўяр эканмиз, бугунги куннинг энг муҳим ва долзарб вазифаси – Концепцияда ва уни амалга ошириш стратегиясида ўз ифодасини топган олижаноб мақсадлар барча-барча юртдошларимиз учун ҳаёт мазмуни ва амалий интилишларга айланиб боришини истардим.

Соддароқ қилиб айтганда, саховатли Ўзбекистон заминидан яшаётган ҳар қайси одам мамлакатимизда олиб борилаётган ва кўзда тутилаётган барча ислохотлар авваламбор унинг манфаати, унинг оиласи ва фарзандлари учун, шу юртининг фаровонлиги ва тараққиёти учун амалга оширилаётганини аниқравшан англаб етиши ниҳоятда муҳим аҳамият касб этади. Бунинг учун ҳаммамиз ўз устимизда ишлаганимиз, аввало, ҳуқуқий маданият, ҳуқуқий онгимизни юксалтиришимиз, сиёсий фаоллигимиз ва фуқаролик масъулиятимизни оширишни бугунги кунда олдимизда турган энг муҳим вазифалардан бири сифатида қабул қилишимиз даркор. Чунки, **онги, тафаккури, эътиқоди мустаҳкам бўлган, ўз мустақил фикри билан яшаётган одамни чалғитиб ҳам, кимлардир хоҳлаган томонга оғдириб ҳам бўлмайди.**

Бу ҳақиқатни барчамиз, аввало, бугун ҳаётга кириб келаётган ёшларимиз яхши англаб олганига ишонаман. Қолаверса, бундай қараш, бундай ёндашув билан яшаш биз барпо этаётган ҳуқуқий давлатнинг энг муҳим таркибий қисми, жамиятимизни ўзгартириш ва янгилашнинг асосий шартидир, десак, асло муболага бўлмайди.

Албатта, бугунги кунда ушбу йўналишда давлат ва жамоат ташкилотлари, ноҳуқумат тузилмалар томонидан, маърифат идоралари, мактабларимиз, мамлакатимизнинг барча таълим муассасалари тарафидан кўп ишлар қилинмоқда. Лекин шуни ҳам тан олиш керакки, бу ишларнинг миқёси, савияси, сифати ва энг асосийси, самарадорлиги замон талабларига тўлиқ жавоб бермайди.

Бу масаланинг яна бир муҳим томони борки, унга алоҳида тўхталиб ўтиш ўринли, деб биламан.

Ҳеч кимга сир эмас, бугунги кунда мустақилликка, мана шу ёруғ кунларга эришиш йўлида кечирган синов ва машаққатларни, истиклолимизнинг маъно-мазмунини сохталаштиришга қаратилган турли ҳаракатлар тобора ортиб бораётганини кўриш, кузатиш қийин эмас.

Аввало, собиқ совет ҳудудида эски мустақил тузумни кўрмаган, бу ҳақда етарли маълумотга эга бўлмаган ёшларга нисбатан турли сохта талқин ва уйдирмаларни ишлаб, уларнинг онгида кегаги совет даврини кўмсаш туйғуси ва кайфиятини уйғотишга қаратилган уринишлар намоян бўлмоқда.

Бундай ҳаракатларда совет империяси бўлиши собиқ Иттифоқнинг пароканда бўлишини табиий-қонуний ва мантиқий ҳол деб баҳоламаслик, бунинг сабабини авваламбор бу тизимнинг сиёсий, иқтисодий, мафкуравий асосларининг ноқобиллигида кўрмаслик ҳолатлари яққол кўзга ташланмоқда.

Шу борада яна бир масалага урғу беришимиз зарур.

Бугунги замоннинг талаблари, тараққиёт суръатларини янада тезлаштириш вазифалари, биринчи навбатда, ҳали-бери давом этаётган жаҳон молиявий-иқтисодий инқирозини енгил зарурати интеграциялашув жараёнларини янада кенгайтириш каби ўткир масалаларни кун тартибига қўётганини биз яхши англаймиз. Яъни, давлатлар ўртасидаги савдо-иқтисодий ва инвестицион алоқалар, товар алмашиш йўлидаги чегара ва божхона тўсиқларини олиб ташлаш ҳозирги кунда нақадар долзарб аҳамиятга эга эканини тасаввур қилиш қийин эмас.

Шу муносабат билан бир муҳим нарсдан доим сезгир бўлишимиз даркор. Яъни, интеграциялашув жараёнларини кўзлаб, шу мақсадда турли давлатлараро бирлашмаларни ташкил қилиш бўйича сўз юритганда, айтиш керакки, **бундай бирлашмалар вақти келганда тобора сиёсий тус олиб бориши** ва бундай ҳолат бирлашма аъзоларининг бошқа хорижий мамлакатлар билан алоқалари ва ҳамкорлигига салбий таъсир ўтказиши мумкин.

Бу ҳақда гапирганда, мамлакатимиз тараққиётининг ҳозирги босқичида яқин ва ўрта истиқболга мўлжалланган, иқтисодий ва унинг етакчи тармоқларини тубдан модернизация ва диверсификация қилишга қаратилган замонавий юксак технологиялар ва инновацияларни жалб этиш дастурини амалга ошириш энг муҳим устувор йўналишидир.

Биз учун гоёт муҳим бўлган бу масалани ҳал этиш йўлида **ҳамкорлик қилишга тайёр бўлган барча шерикларимиз билан, уларнинг қаерда жойлашганидан қатъи назар, алоқаларимизни янада ривожлантириш ва мустаҳкамлаш вазифаси айнан шу мақсадга бўйсундирилиши керак.**

Бунинг учун биз бугун олиб бораётган, мамлакатимизда энг қулай инвестицион иқлимни ташкил қилишга, манфаатдор томонларга узоқ муддатли ва ишончли имтиёз ҳамда преференциялар беришга қаратилган сиёсатни давом эттиришга тайёрмиз. Бундай сиёсатни амалга ошириш учун кимнингдир руҳсатини олиш эмас, аввало, Ўзбекистонимиз манфаатини кўзда тутишимиз талаб қилинади.

Азиз юртдошларим, юқорида зикр этилган фикрларни умумлаштириб, айтмоқчиман: тарихни асло орқага қайтариб бўлмайди. Бизнинг халқимиз, кейинги йилга йил давомида вояга етган навқирон авлодимиз ҳозирги вақтда эртанги келажагимизга катта ишонч билан қарамоқда ва **ўз танлаб олган йўлидан ҳеч қачон** – мен такрор айтаман – **ҳеч қачон ортга қайтмайди.**

Ҳурматли дўстлар!

Бундан роппа-роса бир йил олдин Конституция кўнига бағишланган мажлисда мамлакатимизда одатга айланган аънанани давом эттириб, 2011 йилга «Кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик йили» деб ном беришга қарор қилган эдик.

Жорий йилга айнан шундай ном беришни маъқул топганимизнинг асосий сабаби ва омили ҳақида жамоатчилигимиз, халқимиз яхши хабардор.

Ўшундан қилиб айтганимиз бўлса, аввало, биз танлаган ва мақсад қилиб қўйган замонавий демократик давлат қуриш, халқимизнинг ҳаёт даражасини муносиб босқичга кўтариш, бозор муносабатларига асосланган эркин иқтисодиётга ўтиш учун хусусий мулк устуворлигини тан олиш ҳисобидан тараққиёт топаётган мамлакатлар тажрибасини инобатга олган ҳолда, кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликка кенг йўл очиб бериш – юқорида зикр этилган мақсадларга эришишнинг узийб бир қисмидир.

Шуни таъкидлаш лозимки, Конституция-мизда муҳрлаб қўйилган мақсад, принцип ва қоидаларни амалга ошириш учун кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик соҳасини изчил ривожлантириш масаласи биз мустақилликка эришган дастлабки даврдан бошлаб давлатимизнинг устувор вазифаси даражасига кўтарилгани барчамизга маълум.

Бундай сиёсатни, чуқур ўйланган ва узоқни кўзлаган дастурларни амалга ошириш натижасида бу соҳа юртимизда нафақат қайтадан шаклланди, балки унинг мустаҳкам пойдевори яратилди. Энг муҳими, кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик мамлакатимиз ялпи ички маҳсулоти таркибида ҳал қилувчи тармоққа, ижтимоий фаол аҳолимизнинг катта қисмини қамраб олган соҳага айланди. Ҳозирги вақтда – шунга урғу бериб айтмоқчиман – иш билан банд аҳолимизнинг 74 фоиздан ортиги айнан шу соҳада меҳнат қилаётгани бунинг яққол тасдиғидир.

Бугунги кунда дунё иқтисодиёти ва халқаро бозор талаблари тез суръатлар билан ўзгариб бораётгани, уч йил олдин бошланган жаҳон молиявий-иқтисодий инқирози, кўзга кўринган кўпгина экспертларнинг прогнозлари бўйича яна давом этиши, янги тўфон ва зарбалар юз бериши мумкинлигини инобатга оладиган бўлса, бундай синовларнинг олдини олиш мақсадида кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик ривожига янада катта эътибор бераётганимизнинг сабаби яққол аён бўлади.

Бунинг устига, бугун замоннинг ўзи, жаҳон бозорида рақобат гоёт кескинлашиб,

авжга чиқаётгани ва тобора шафқатсиз тус олаётгани кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликнинг амалий ҳаётимизда янада кенг ўрин эгаллаши, бу соҳа учун янги имконият, имтиёз ва преференциялар яратиш бериши ва унинг ривожини янги босқичга кўтариш масалалари мутлақо бошқача маъно-мазмун топишини ҳаётнинг ўзи тақозо этмоқда.

Шу нуқтаи назардан қараганда, аҳолимизни иш билан таъминлаш, унинг даромадларини янада ошириш, қисқача айтганда, барқарор ҳаётимизни янада мустаҳкамлашдек ўта долзарб масалаларни ҳал қилишда алоҳида ўрин эгаллаб бораётган кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик ривожига янги туртки бериш, бу соҳа олдида турган тўсиқларни бартараф қилиш бугунги ва эртанги кунимиз учун нечоғли катта аҳамиятга эга экани тўғрисида гапириб ортиқча, деб ўйлайман.

Айни шундай мураккаб муаммоларнинг ечимини топиш ҳақида бош қотирар эканмиз, 2011 йилга «Кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик йили» деб ном берганимиз нақадар долзарб эканини ва бу йўналиш яқин ва узоқ келажагимизда, ҳеч шубҳасиз, ҳал қилувчи ўрин эгаллашига амин бўлишимиз табиийдир.

Энди жорий йилда бу соҳада амалга оширилган ишларимиз ҳақида қисқача гаплашиб олишни ўринли, деб биламан.

Ҳаммамиз тушунамизки, йил якуни билан бу йўналишда қабул қилган дастуримизнинг ижроси ҳақида, бу масалага дахлдор бўлган давлат идоралари, ижтимоий ва нодавлат ташкилотлар шу борада қандай ҳисса қўшганлари ва бу соҳада биз нималарга эришаётганимиз ҳақида атрофлича хулоса чиқариш вақти келади, албатта.

Мен, бугунги фурсатдан фойдаланиб, сизларнинг руҳсатингиз билан бу масаланинг фақат икки йўналишига эътибор қаратишни зарур деб ҳисоблайман. Яъни, кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик соҳаси тараққиётининг суръат ва самарадорлигини янада ошириш мақсадида қабул қилинган қонунлар, фармон ва қарорлар асосида берилган янги имтиёз ва преференциялар, қулайликлар, бир сўз билан айтганда, бу йўналишни янги босқичга кўтариш бўйича қилинган амалий ишлар ҳақида ва бу тадбирлар туфайли эришган натижаларимиз тўғрисида қисқача тўхталиб ўтмоқчиман.

Бу ҳақда гапирганда, аввало, кичик бизнес субъектларини улар давлат рўйхатида олинган пайдан бошлаб дастлабки режали солиқ текширувларидан ўтказмаслик муддати 2 йилдан 3 йилга узайтирилган, барқарор ўсиш суръатлари ва рентабеллигини таъминлаган субъектларни текширишдан ўтказиш мутлақо тақиқланганини қайд этиш лозим.

Шулар қаторида давлат ва назорат органларининг тадбиркорлик субъектлари молия-ҳўжалик фаолиятига аралашувини кескин қисқартириш масаласи йил давомида доимий эътиборимиз марказида бўлганини кўп мисолларда кўриш мумкин.

Кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик субъектлари учун ягона солиқ тўлови ставкаси 7 фоиздан 6 фоизга туширилгани, янги ташкил этилаётган кичик корхоналарни рўйхатдан ўтказиш пайтидаги ва ондан кейинги тартиб-қоидаларни янада соддалаштириш бўйича амалга оширилган чора-тадбирлар бу борада муҳим аҳамият касб этганини таъкидлаш ўринлидир.

Айтиш керакки, бугунги кунда ўз хусусий ишини очмоқчи бўлган тадбиркорлар 2 кун давомида тегишли рухсат олиш имкониятига эга бўлиб, бу муддат ривожланган давлатлардаги мавжуд мезонларга ҳар томонлама мос келади. Энг муҳими, тегишли ташкилотга бориб, эшикма-эшик юришга бутунлай барҳам берилиб, «битта дарча» тамойили жорий этилгани кўпчилик тадбиркорлар учун айни муддао бўлмоқда.

Шу билан бирга, кичик бизнес субъектларини давлат харидларига кенг жалб этиш механизми йўлга қўйилиб, бу ишлар Ўзбекистон товар-хомашё биржасида электрон савдолар орқали олиб борилаётгани алоҳида эътиборга сазовордир.

Кичик бизнес субъектлари ишлаб чиқараётган маҳсулотларни сотиш ҳажми ўтган давр мобайнида қарийб 2 баробар кўпайиб, 600 миллиард сўмни ташкил этгани, зарур хомашё ресурсларини қўшиб ҳисоблаганда, бу кўрсаткич 2 триллион 800 миллиард сўмдан ошгани ана шундай тадбирлар натижасидир. Яна шуни қайд этиш лозимки, айни шу механизми тадбиқ этганимиз туфайли 13 миллиард сўмдан ортиқ бюджет маблағини тежашга эришилди.

(Давоми 3-бетда)

БИЗНИНГ ЙЎЛИМИЗ – ДЕМОКРАТИК ИСЛОҲОТЛАРНИ ЧУҚУРЛАШТИРИШ ВА МОДЕРНИЗАЦИЯ ЖАРАЁНЛАРИНИ ИЗЧИЛ ДАВОМ ЭТТИРИШ ЙЎЛИДИР

ПРЕЗИДЕНТ ИСЛОМ КАРИМОВНИНГ ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ КОНСТИТУЦИЯСИНИНГ 19 ЙИЛЛИГИГА БАФИШЛАНГАН ТАНТАНАЛИ МАРОСИМДАГИ МАЪРУЗАСИ

(Давоми. Боши 1,2-бетларда)

Бугунги кунда биз кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликни ривожлантиришда фақат савдо-сотик, майда хунармандчилик билан чекланиб қолмасдан, биринчи навбатда замонавий технология ва асбоб-ускуналар асосида саноат маҳсулотлари ишлаб чиқарадиган, ички ва ташқи бозордаги ўзгаришларга тез мослашадиган хусусий тадбиркорлик соҳасини тараққий эттиришга алоҳида аҳамият бермоқдамиз.

Жорий йилнинг 9 ойи давомида тижорат банклари томонидан кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик субъектларига 3 триллион 200 миллиард сўм миқдорда кредит ажратилиб, уларнинг учдан бир қисмидан кўпроги замонавий асбоб-ускуналар харид қилиш учун берилгани айниқса эътиборлидир.

Ана шу давр, яъни жорий йилнинг 9 ойи давомида ушбу йўналишда қарийб 100 миллион АҚШ доллари миқдорда маблағ ўзлаштирилганининг ёрдамида бугунги кунда кичик бизнеснинг салоҳияти ва қиёфаси тобора ўзгариб бораётганининг далилидир.

Шу борада амалга оширилган чора-тадбирлар туфайли кичик корхоналарнинг экспорт ҳажми 2011 йилнинг ўзида 2 миллиард АҚШ долларида ошиши, уларнинг ялпи экспортдаги улиши эса 16,3 фоизга етиши кутилмоқда.

Бундай салмоқли кўрсаткичларни авваламбор соҳани замонавий ускуна ва технологиялар билан жиҳозлаш, ушбу тармоқда меҳнат қилаётган ишчи-муҳандисларнинг малакаси, кичик бизнес ва хусусий корхона эгаларининг ишбилармонлик маҳорати тобора ошиб бораётганининг ёрдамида бугунги кунда қабул қилиш ўринли бўлади.

Мазкур соҳанинг ривожланиши билан ҳамбарчас боғлиқ бўлган муҳим масалалардан яна бири – бу жорий йилда юртимизда яратилган қарийб 1 миллионга яқин иш ўрнининг 610 миңдан зиёди ёки 64 фоизи айнан кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик ҳисобидан ташкил этилгани, ҳеч шубҳасиз, бу тармоқ, тақрор айтаман, Ўзбекистон учун энг долзарб масалалардан бири бўлиши аҳолини иш билан банд қилишда етакчи ўрин эгаллаб бораётганининг яққол тасдиғидир.

Ўтиб бораётган йилда амалга оширилган бундай кенг қўламли ишлар ҳақидаги фикрларни яна давом эттириш мумкин. Буларнинг амалий натижаси сифатида кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликнинг мамлакатимиз ялпи ички маҳсулотидagi улushi ҳозирги вақтда – шунга алоҳида эътибор беришнинг зарурати сўрайман – 54 фоизни ташкил этишининг ўзи, ўйламанки, кўп нарсани аниқлади.

Кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликнинг мамлакатимиз тараққиётида, авваламбор, халқимиз учун муносиб ҳаёт барпо этиш, олдимишда турган мураккаб ва масъулиятли вазифаларни амалга ошириш борасида қандай ҳал қилувиға ўрин ва таъсирга эга бўлиб бораётганига бугун амалий ҳаётимизда ҳар қадамда гувоҳ бўлмоқдамиз. Ва бу соҳа эртанги кунимиз, истиқболимизнинг ҳақиқатан ҳам мустаҳкам пойдевориға айлиб, янада ривожланиб бориши аниқ ва муқаррардир.

Табиики, Ўзбекистонимизда мазкур соҳанинг ривожланиши учун астойдил ҳаракат қила-

ётган барча бизнес эгалари, шу тармоқда ўрнини топиб, ўз оиласи учун муносиб яшаш шартини яратаётган, фаровон ҳаёт сари қадам қўяётган инсонлар айни шу йўлдан ҳеч қачон қайтмайди, десам, ўйламанки, барчангиз бу фикрга қўшилсиз.

Шу борада яна бир муҳим хулоса. Кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик ривожидан манфаатдор бўлган мулк эгалари, жамиятимизнинг суянчи ва таянчиға айлиб бораётган, ўрта синф деб ном олган бу ижтимоий қатлам ўз уйи, ўз мулкни ҳимоя қилиш, бунинг учун юртимизда тинчлик ва барқарорликни мустаҳкамлашнинг қанчалик муҳим эканини ҳар томонлама англаб, ҳал қилувчи куч сифатида майдонга чиқиши эртанги кунимизнинг янада ёруғ бўлишиға ишонч бағишлайди.

Фурсатдан фойдаланиб, ушбу соҳада фаолият юритаётган, ўзини шу замин, шу диёрнинг чинакам юртпарвари деб биладиган, ҳаётимизда тинчлик ва осойишталик, аҳиллик ва ҳамжихатликни сақлашға улкан ҳисса қўшиб келаётган барча инсонларға чин қалбимдан самимий ҳурматини билдириш ва уларға янги-янги омадлар тилашни ўзим учун ҳам қарз, ҳам фарз деб биламан.

Муҳтарам ватандошлар! Энди сизлар билан кириб келаётган янги – 2012 йилға ном бериш ҳақида фикр алмашиб, бир қарорға келишимиз лозим.

Авалло, ҳар қайси йилға ном беришдан асосий мақсад – бутун халқимиз, жамиятимизнинг орзу-ният ва интилишларини ифода этадиган, эртанги кунимизнинг равнақиға хизмат қиладиган энг устувор йўналишни аниқ белгилаб олиш ва уни амалға ошириш учун бор куч ва имкониятларимизни сафарбар этишдан иборат эканини яна бир бор англаб олишимизни истардим.

Албатта, ижтимоий ҳаётимизда бир-биридан муҳим, бир-биридан зарур вазифалар кўплигини ҳаммамиз яхши тушунамиз. Шулар қаторида бугунги кунда энг долзарб, эл-юртимиз, аввало, инсон манфаатларини «биринчи ўринға қўядиган ҳар томонлама муҳим йўналишни аниқлаб олиш бу борада алоҳида аҳамиятга эга.

Ҳеч кимға сир эмас, бу дунёда ҳар қайси инсон вояға етиб, касб-хунарға эга бўлиб, ҳаётда ўз ўрни ва келажагини аниқлаб, оила қуришни истайди.

Онгли яшайдиган ҳар бир одам яхши англайдики, бу ёруғ оламда ҳаёт бор экан, оила бор. Оила бор экан, ҳаёт абадийлиги, бебаҳо неъмат бўлмиш фарзанд бор. Фарзанд бор экан, одамзот ҳаммаша келажагини ўйлаб, эзгу орзу ва интилишлар билан яшайди.

Бугунги кунда биз ҳеч кимдан кам бўлмайдиган демократик давлат, халқимиз учун озод ва фаровон ҳаёт қуриш мақсадлари билан яшар эканмиз, оила институтини янада мустаҳкамлаш, бу борада олиб бораётган ишларимизни янги босқичға кўтариш алоҳида аҳамият касб этади.

Буларнинг барчасини инобатға олган ҳолда, сизларнинг руҳсатингиз билан, кириб келаётган янги – 2012 йилға юртимизда «Мустаҳкам оила йили» деб ном беришни таклиф этаман.

Янги йилға мана шундай ном беришимиз, азал-азалдан халқимиз учун муқаддас бўлмиш

оилани ҳаётимиз таянчи ва суянчи, жамиятимизнинг ҳал қилувчи асосий бўғини деб қабул қилишимиз замирида, ҳеч шубҳасиз, жуда катта маъно-моҳият мужассам. Чунки, оила соғлом экан – жамият мустаҳкам, жамият мустаҳкам экан – мамлакат барқарор. Буни исботлаб, тасдиқлаб беришнинг ҳеч қандай ҳожати йўқ.

2012 йилға «Мустаҳкам оила йили» деб ном беришимиз муносабати билан давлат идоралари, нодавлат ва ижтимоий ташкилотлар, хайрия жамғармалари билан биргаликда ишлаб чиқилиб қабул қилинадиган дастурда айни шундай эзгу тушунча, орзу-интилишларимиз ўз ифодасини топиши лозим.

Бу ҳақда гапирганда, аввало, мамлакатимизда оила институтини ривожлантириш ва такомиллаштириш бўйича янгитдан қабул қилинадиган қонун, қоида ва нормаларда бугунги ва эртанги кунимизнинг талаблари акс этиши, амалдаги қонун ҳужжатларига зарур ўзгариш ва қўшимчалар киритиш, бу масалаға жамиятимизнинг эътиборини янада кучайтириш кўзда тутилаётганини таъкидлаш керак.

Иккинчидан, барчамиз яхши тушунамиз, мустаҳкам оила ва бахтли турмуш авваламбор оила қурадиган ёшларнинг ўзига, уларнинг ақл-заковати, маънавий фазилятларига, оила, жамият олдидиға ўз бурчи ва масъулиятини чуқур англаб етишиға боғлиқ.

Бу ҳақиқатни ҳеч ким инкор этолмайди. Лекин, энди пайдо бўлган, катта умид билан ҳаётға қадам қўяётган ёш оилани моддий ва маънавий жиҳатдан кенг қўллаб-қувватлаш, уларға кўмак, имтиёз ва имкониятлар яратиб бериш, аввало, уй-жой билан таъминлаш – буларнинг барчаси учун нафақат ота-оналар, биринчи навбатда давлат ва жамиятимиз масъулдир, десак, айни ҳақиқатни айтган бўлаемиз.

Албатта, бугунги кунда юртимизда ёш оилаларға кўрсатилаётган эътибор ва ғамхўрлик ҳақида кўп гапириш мумкин. Шу билан бирга, ҳолисона тан олишимиз даркор – ана шундай саъй-ҳаракатларимизни изчил давом эттириш, қаерда бўлмасин, марказда, шаҳар ёки қишлоқ жойларда бўладими, эзгу мақсадларимизнинг ҳар томонлама тасдиғини кўриш учун ҳали жуда кўп ишларни амалға оширишимиз керак.

Шу ҳақда гапирар эканмиз, бу масъулиятли вазифаларни муваффақиятли адо этиш биринчи навбатда давлат идораларининг раҳбарлари, кенг жамоатчилигимиз, турли ижтимоий тузилмаларнинг ташаббуси ва амалий ҳаракатларига боғлиқ экани барчамизға аён бўлиши даркор.

Учинчидан, «мустаҳкам оила» деган ғоянинг ҳаётимиздаги амалий ифодасини кўришда, ҳеч шубҳасиз, фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш идораси сифатида ном қозongan маҳалла тизимининг ўрни ва таъсири бекиёсдир. Бунинг исботини бугун ҳар қадамда кўраётганимизни таъкидлаб ўтишни истардим.

Ҳақиқатан ҳам, бундай ноёб ижтимоий тузилма ҳозирги кунда «Маҳалла – халқ виждони» деган юксак таърифға ҳар тарафлама муносиб бўлиб бормоқда.

Айниқса, ёш оилани ҳаётининг турли тўфонларида асраш, унинг мустаҳкам оёққа туриб олиши учун елкадош бўлиш, бу борада зарур кўмак, маслаҳат кўрсатишда маҳалланинг роли

ва аҳамиятини ҳеч нарса билан қиёслаб бўлмайди.

Ўйламанки, қабул қилинадиган дастурда маҳалла идорасининг жамиятимиздаги, кундалик ҳаётимиздаги моҳиятини кенгайтириш ва нуфузини янада ошириш масалаларига алоҳида аҳамият бериш ўринлидир.

Тўртинчидан, оилани янада мустаҳкамлаш ҳақида сўз юритар эканмиз, мен бу масаланинг яна бир муҳим жиҳатиға эътиборингизни қаратмоқчиман. Оила олдидиға турган вазифаларни ҳар томонлама амалға ошириш – авваламбор, моддий, маънавий, бугун ўта долзарб бўлиб бораётган тарбиявий муаммоларни ечиш, оиланинг барча-барча ташвишларини осонлаштириш каби муҳим масалаларни ҳал этиш билан боғлиқ эканини, ўйламанки, ҳаммамиз яхши тушунамиз.

Айнан ана шундай масалаларни ҳал этиш ҳар қайси оиланинг юқини ҳеч нолимасдан, ҳаётға шукрона қилиб, ўз елкасида кўтариб келаётган, оила кўрғонининг ҳам чиройи, ҳам чароғбони бўлган аёл зотининг, опа-сингилларимизнинг оғирини енгил қилиш билан баробар эканини эсимиздан чиқармаслигимизни истардим. Ана шундай муҳим вазифаларни амалға ошириш учун дастурда аниқ чора-тадбирлар кўзда тутилиши зарур.

Бешинчидан, биз маънавий ҳаётимизни юксалтиришда, жамиятимизда эзгу инсоний фазилятларни кенг қарор топтиришда, тобора кучайиб бораётган, бизнинг миллий табиатимиз, урф-одатларимизға мутлақо зид бўлган ҳар қандай зарарли таъсирлар, бузғунчи ғояларға қарши туришда, азалий қадриятларимизни асраб-авайлашда оилани мустаҳкам таянч деб билаемиз.

Шу борада ҳам жисмоний, ҳам маънавий жиҳатдан етук, ўз мустақил фикриға эга, оқни қорадан ажратишға, тараққий топган давлатлардаги тенгдошлари билан беллашишға қодир бўлган баркамол авлодни тарбиялаш, уларнинг соғлиғини асраш, ҳаётға йўллашда оиланинг ўрнини ҳеч нарса билан баҳолаб бўлмалигини биз юксак қадрлаймиз.

Шу маънода, оила институтининг таълим-тарбия соҳаси билан – бу болалар боғчаси ёки мактаб бўладими, лицей-коллежлар ёки олий ўқув юртлири бўладими – ана шундай муассасалар билан амалий ҳамкорлигини янада кучайтириш вазифалари дастурда муҳим жой эгаллаши зарур.

Азиз ватандошларим, кадрдонларим! Биз янги йилда ўз олдимишға мана шундай олижаноб мақсад ва вазифаларни кўяра эканмиз, бундай интилишларимизни амалға ошириш учун давлат ва ҳокимият идоралари, маҳалла, хотин-қизлар ва ёшлар ташкилотлари, кенг жамоатчилик, бугун халқимиз бир ёқадан бош чиқариб, фаол иштирок этади, деб ишонаман.

Биз бугун қандай оғир ва мураккаб, таҳликали бир замонда яшаётганимиз, ўйламанки, ҳеч кимға сир эмас. Лекин, биз танлаган йўл қандай қийин ва машаққатли бўлмасин, мен ишонч билан тақрор айтаман – биз бу йўлдан ҳеч қачон қайтмаймиз ва ўз мақсад-мудомимизға албатта етамиз.

Айни шу йўлда Яратганимизнинг ўзи эл-юртимизни ёмон кўзлардан асрасин, эзгу орзу-ниятларимизни рўёбға чиқаришда ўзи мададкор бўлсин.

Анъанаға кўра, бу йил ҳам энг улуг, энг азиз айём – Мустақиллик байрами арафасида турли соҳаларда фаолият кўрсатаётган фидойи, изланувчан ва ташаббускор ҳамюртларимиз Президентимиз Ислам Каримовнинг фармонларига мувофиқ Ватанимизнинг юксак мукофотлари, ишончалари, орден ва медаллари билан тақдирланди. Ўзбекистон Республикаси Конституциясининг 19 йиллик байрами арафасида вазирлик ва идоралар, Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ҳамда Тошкент шаҳар ҳокимликларида мазкур мукофотлар ўз эгаларига тантанали тарзда топширилди.

Президентимиз Ислам Каримов раҳнамолигида демократик давлат, фуқаролик жамияти барпо этиш, иқтисодий ҳаётимизни бозор муносабатларига ўтказиш ва ривожланиш давлатлар қаторидан муносиб жой олиш йўлида эришаётган ютуқларимиз жаҳон аҳлини ҳақли равишда ҳайратда қолдиришда. Иқтисодий ҳаётимиз мафкурадан холилиги ва сиёсатдан устуңлиги, давлатнинг бош ислотчи вазифасини бажариши, қонун устуворлигини таъминлаш, кучли ижтимоий сиёсат юритиш, ислотларни босқичма-босқич ва изчил амалға ошириш тамойилларига асосланган эркин бозор иқтисодиётиға ўтиш барча соҳалардаги ютуқларимизда муҳим омил бўлмоқда.

Истиқлол йилларида шаҳар ва қишлоқларимиз қиёфаси таниб бўлмас даражада ўзгариб, янада чирой очмоқда. Миллий ва жаҳон меъморчи-

лик анъаналарининг энг сўнгги ютуқларини ўзида акс эттирган янгидан-янги иншоотлар, ижтимоий объектлар, санъат ва маданият саройлари, илм-маърифат масканлари, кенг ва равон йўлу кўприклар барпо этишда ҳамюртларимиз фидойилик намунасини намойён этмоқда.

Давлатимиз мустақиллигининг 20 йиллиги муносабати билан кўплаб янги ишлаб чиқариш қувватлари, қўшма корхоналар барпо этилди. Президентимиз ташаббуси ва ғояси асосида пойтахтимиз марказида қад ростлаган «Маърифат маркази» мажмуи маънавий ҳаётимизда муҳим воқеа бўлди. Халқаро симпозиумлар саройи

ва Алишер Навоий номидаги Ўзбекистон Миллий кутубхонаси жойлашган ушбу мухташам бино истиқлол йилларида эришган ютуқларимиз, халқимизнинг буюк бунёдкорлик ва яратувчанлик салоҳиятининг ўзига хос тимсолиға айланди.

Ўсиб келаётган авлоднинг буюк эҳдо-додларимизға муносиб ворислар этиб тарбиялаш, улар қалби ва онгини миллатимизға бегона ғоялар, «оммавий маданият»нинг зарарли таъсиридан ҳимоялашда, ёшларни жисмонан ва маънавий баркамол шахс этиб вояға етказишда олимлар, устоз ва мураббийлар, шифокорлар, санъаткорлар, маданият ходимлари, маънавият

тарғиботчилари, журналистларнинг хизмати, айниқса, каттадир. Уларнинг заҳматли меҳнати диёримизда ҳаммаша ардоқланган, рағбат ва эътибор топган.

Ўзбекистон Республикаси Конституциясининг 19 йиллиги байрами арафасида бўлиб ўтган тантанали тадбирларда бир гуруҳ ишлаб чиқариш, ижтимоий-иқтисодий соҳалар, фан, таълим, соғлиқни сақлаш, адабиёт, маданият, санъат, маънавият ва маърифат, оммавий ахборот воситалари, ҳуқуқни муҳофаза қилиш органлари, муҳофаза, фавқулодда вазиятлар вазирликлари ходимлари ва давлат хизматчиларига

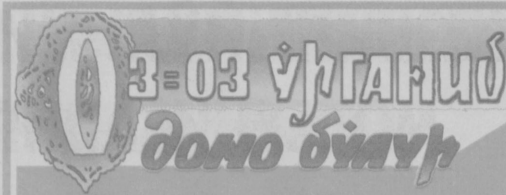
Ватанимизнинг юксак мукофотлари топширилди.

– Президентимиз Ислам Каримов ташаббуси билан болалар спортини ривожлантириш борасида улкан ишлар амалға оширилмоқда, – дейди Тошкент шаҳридаги 15-болалар ва ўсмирлар спорт мактаби директори, «Эл-юрт хурмати» ордени соҳиби Иброҳимжон Имомжонов. – Бугун мамлакатимизнинг энг чекка ҳудудларида ҳам мухташам спорт саройлари, болалар спорт мактаблари қад ростламоқда. Уларға қатнайдиған ёш спортчилар, айниқса, қизлар сафи тобора кенгаймоқда. Буларнинг барчаси фарзандларимизнинг соғлом ва баркамол инсонлар бўлиб вояға етиши йўлидаги меҳр ва эътиборнинг амалдаги ифодасидир.

– Мустақиллик туфайли биз, ижод аҳли ҳам янги-янги имкониятларға эга бўлдик, – дейди Ўзбекистон халқ артисти, «Меҳнат шухрати» ордени соҳиби Эркин Комилов. – Президентимиз томонидан кўрсатилаётган бундай улкан эътибор ва рағбат санъаткорларимизни янада кўпроқ изланишға, замондошларимиз образи яратилган асарлар ёзишға, саҳнада ижро этишға ундайди.

Қўли гул хунармандларимиз томонидан яратилган буюмлар бебаходир.

МАШРИҚЗАМИН — ХИКМАТ БЎСТОНИ

ШАРҚ ХИКОЯТ ВА РИВОЯТЛАРИ

Бир бой давлати билан керилиб, машхур уламога ёрдамни таклиф қилибди:

- Сизга ҳар қанча пулу олтин керак бўлса, мана мендан сўранг!
- Йўқ, — дебди уламо, — мен қулимнинг қулидан нарса сўрамайман.
- Мен қанақасига сизнинг қулингиз бўламан?! — деб газабга минибди бу гапни эшитган бой.
- Нафс — менинг қулим, сен эса нафснинг қулисан, — бамайлихотир жавоб берибди уламо.

***

Бир ота-болани гуноҳкор қилиб, ҳар бирини юз даррадан уришга ҳукм қилишибди. Аввал отани ётқи-зиб, юз дарра урдилар — гинг деган овоз чиқмади. Кейин ўғилни ётқи-зиб, энди бир дарра урган эдилар ҳамки, ота фигон чекиб юборди. У шунақки, ота фигон чекибди, тоқат қилиб бўлмасди. Ноилож болани уришдан тўхтаб, ундан сўрадилар:

- Ўзинг-ку юз дарра есанг-да, гинг демадинг, нега энди ўғлингни бор-йўғи бир дарра урганларидан шунча нола қиласан?

Ота деди:

- Аввал дарра менинг баданимга теккан эди, шунинг учун чидадим. Энди эса жигаримга тегаяптики, бунга сира тоқат қилиб бўлмаяпти.

***

Бир кишининг бир неча ўғли бўлиб, улар сира ўзаро келишмас, қачон қараманг, жанжаллашгани-жанжаллашган эди. Уларнинг низоларидан тоқати тоқ бўлган ота бир куни бир даста чўпни йиғиб, маҳкам қилиб боғлади, кейин ўғилларини чақириб:

- Қани, шу чўпларни синдириглар-чи, — деди.

Ўғиллар қанчалик уринишмасин, уни синдира олишмади. Шунда ота боғланган чўпларни ечиб, болаларига биттадан бўлиб берди.

- Энди синдириб кўриглар.
- Ўғиллар чўпларни осонлик билан синдиришди. Шунда ота уларга қараб деди:
- Ҳозир нимаики кўрган бўлсаларингиз, у сизларнинг аҳволларингизга мисолдир. Агар ўзаро аҳил бўлсангиз, ҳеч ким сизларни енголмайди. Мабодо мурося қилмай, бир-бирингиздан ажралиб яшасангиз, қийинчиликлар олдида осон мағлуб бўласиз.

Эргаш ОЧИЛОВ
тайёрлаган
(Давоми бор)

Спорт янгиликлари

«Ўзбекистон» спорт мажмуида шарқ яккакурашлари ва жанг санъатлари фестивали бўлиб ўтди. Тадбир Ўзбекистон Маданият ва спорт ишлари вазирлиги, Шарқ яккакурашлари ва жанг санъатларини ривожлантириш маркази ҳамда бир қатор спорт федерациялари ҳамкорлигида ташкил этилди.

ЙИЛНИНГ ЭНГ ЯХШИ СПОРТЧИЛАРИ

Ўзбекистон маданият ва спорт ишлари вазирлигининг биринчи ўринбосари Ж.Акромов ва бошқалар мамлакатимизда Президент Ислам Каримов раҳнамолигида ёш авлодни баркамол инсонлар этиб вояга етказиш мақсадида спортни ривожлантиришга қаратилаётган эътибор юксак самаралар бераётганини таъкидлади. Яккакураш турлари бўйича мамлакат ва халқаро миқёсдаги фестиваллар, мусобақа ва кўрик-танловларда ёшларимиз кўлга киритаётган муваффақиятларда ҳам бу ўзифодасини топмоқда.

Жорий йилда яккакурашчи спортчиларимиз кўплаб халқаро мусобақаларда муносиб иштирок этди. Жумладан, Францияда дзюдо бўйича ўтказилган жаҳон чемпионатида ҳамюртимиз Ришод Собиров олтин медални кўлга киритди, икки карра жаҳон чемпиони номига сазовор бўлди. Наврўз Жўрақобов эса бронза медални кўлга киритди. Пекин Олимпиадаси совриндори Абдулла Тангриев Россияда ўтган мутлак жаҳон че-

пионатида ғолибликни кўлга киритди. Муайтай бўйича Ўзбекистон терма жамоаси аъзолари Тошкентда илк марта ташкил этилган жаҳон чемпионатида 14 олтин, 8 кумуш ва 9 бронза медалга эришди, умумжамоа ҳисобида биринчи ўринни эгаллади.

Фестивалда Ўзбекистон шарқ яккакурашлари ва жанг санъатларини ривожлантириш маркази томонидан турли номинациялар бўйича жорий йилдаги спорт мавсумининг ғолиблари аниқланди. Дзюдо бўйича икки карра жаҳон чемпиони Ришод Собиров «Йилнинг энг яхши спортчиси», муайтай бўйича Ўзбекистон терма жамоаси бош мураббийи Раҳматжон Рўзиохунов «Йилнинг энг яхши мураббийи», Тошкентда ўтказилган муайтай бўйича жаҳон чемпионати «Йилнинг энг ёрқин воқеаси», Ўзбек жанг санъати федерацияси «Жадал ривожланаётган федерация» деб топилди.

— Муайтайчиларимиз эришган юқори натижалар юртимизда спортни, жумла-

дан, муайтайни ривожлантиришга қаратилаётган эътибор самарасидир, — дейди Р. Рўзиохунов. — Бу юксак эътибор ва ғамхўрликка жавобан янада юқори марраларни забт этиш ва Ватанимиз байрогини дунё ареналарида баланд кўтаришга ҳаракат қиламиз.

— Ўзбек жанг санъати тарихи минг йилликларга бориб тақалади, — дейди Ўзбек жанг санъати бўйича терма жамоа мураббийи Сардор Содиқов. — Аждодларимиздан мерос қадратлар, анъаналар, яккакураш ва жанг усуллари бугун нафақат мамлакатимизда, балки халқаро миқёсда ҳам жадал омма-лашмоқда. Ўзбек жанг санъати усталари жорий йилда Испания, Италия, Жанубий Корея каби давлатларда ўтказилган фестивал ва мусобақаларда ўз маҳоратини намойиш қилди.

Фестивалда ўзбек жанг санъати, ушу, муайтай ва кўл жанги сингари кўплаб спорт усталарининг кўргазмалари чиқарилиши намойиш этилди.

Байрам АЙТМУРОДОВ,
Ўза мутахбири

ОЛИМПИАДА ЙЎЛЛАНМАЛАРИ УЧТАГА КЎПАЙДИ

Таиланднинг Бангкок шаҳрида таэквандо (WTF) бўйича уюштирилган Осиё чемпионатида қитъамизнинг 100 нафар энг иқтидорли спортчилари ғолиблик учун кураш олиб боришди.

Қувонарли жиҳати шундаки, ушбу нуфузли турнирда Ватанимиз шарафини ҳимоя қилган терма жамоамиз аъзоларидан уч нафари совриндор сифатида Тошкентга ёруғ юз билан қайтди. Жумладан, 68 килограммга вазида ҳамюртимиз Дмитрий Ким кумуш медал билан тақдирланган бўлса, 80 килограммга иштирокчилар орасида Акмал Эргашев ҳамда қизлар баҳсида Наталья Эшматовга бронза медаллари nasib этди.

Эндиликда бу уч нафар ҳамюртимиз келгуси йили Лондонда уюштирилаётган XXX ёзги Олимпиада ўйинларида ҳам иштирок этишади.

«ПАХТАКОР» ЁШЛАРИ — МАМЛАКАТ ЧЕМПИОНИ

Футбол бўйича 1997-1998 йилларда туғилган ўсмирлардан таркиб топган тайёрлов гуруҳлари жамоалари ўртасида ташкил этилган Ўзбекистон чемпионати ниҳоясига етди.

— Жорий йилги мавсумда фақат чемпион бўлишга аҳд қилиб, муваффақият қозонган пойтахтимизнинг икки жамоаси — «Пахтакор» ва «Бунёдор» ҳал қилувчи баҳсда ўзаро беллашди. «Чилонзор» сунъий қопламали стадионида уюштирилган мазкур баҳснинг тақдирини дастлабки ўн дақиқада ҳал бўлди. Турнирга пухта ҳозирлик кўрган Жасур Абдураимов бош мураббийлигидаги ёш пахтакорчилар ҳужумкор, тезкор, комбинацион ўйин намойиш этиб, ўйин бошларида рақиблари дарвозасига икки марта тақдир қилди.

Қолган дақиқаларда томонлар ушбу ҳисобни ўзгартиришга ҳарчанд ҳаракат қилишмасин юқоридаги натижа сақлан-ниб қолди. Шундай қилиб шохсупанинг энг юқори поғонаси «Пахтакор» жамоасига, чемпионат кумуш медаллари Еркин Назаров бош мураббийлигидаги «Бунёдор» командасига nasib этди.

Ўзбекистон биринчилигининг фахрли 3-4 ўринлари учун «Нефчи» ҳамда «Навбахор» жамоалари ёшлари ўртасидаги баҳсда наманганликлар 4:2 ҳисобида зафар кучишди.

Акбар ЙЎЛДОШЕВ

Танловлар

МУНОСИБЛАР ТАҚДИРЛАНДИ

Тошкент Фотосуратлар уйда номоддий маданий мерос тарихига бағишлаб шу йилнинг октябрь-ноябрь ойларида ўтказилган Қорақалпоғистон Республикаси, Тошкент шаҳри ва вилоят босқичларида ғолиб бўлган фото ва видео ҳаваскорларининг республика кўрик-танлови ўтказилди.

фото, видео соҳаси бўйича ижод қилаётган ҳаваскорлар фаолиятини кенг тарғиб этишдан иборат. Танлов учун тавсия этилган мавзулар эса муаллифларнинг халқ

амалий санъати ва хунармандчилик, иж-рочилик санъати йўналиши, миллий маросим, байрамлар ва урф-одатларимизни акс эттиришдан иборат эди.

Тадбирда совринли ўринни эгаллаганлар ташкилотчилар томонидан 1, 2 ва 3-даражали дипломлар, қimmatбахо совғалар билан тақдирланди.

«Дурдона» фольклор ансамблининг бадий раҳбари Маҳфуза Боймирзаева иж-росидаги ўлан ва лапарлар, унга ҳамроҳанг Нодира Тошбоеванинг жозибали рақ-слари ижодкорларга кўтаринки руҳ ба-ғишлади.

— Менинг ушбу танловда совриндор бўлишим келгусида кенг кўламда ижод қилишимга куч-қувват бағишлайди. Ўз у-стимда кўпроқ ишлашга ундайди, — дей-ди фото йўналиши бўйича биринчи ўрин-ни эгаллаган Назира Боймуродова.

Ҳасан АБДУНАЗАРОВ

Санъат

НАФОСАТГА БОЙ ДАРГОҲ

Ўзбекистон Давлат санъат музейи ўзининг 90 йиллигини нишонлади. Ҳозир унинг коллекциясида 60 мингдан ортиқ тасвирий ва амалий-безак санъатига оид осори-атиқалар сақланмоқда. Ўзбекистон амалий-безак санъати эса ганч ўймакорлиги ва ганч устига нақш чизиш, ёғоч ўймакорлиги, бадий қулоччилик каби соҳалар мисолида намойиш қилинмоқда.

— Мана бир неча йилдирки, музейимиз халқаро музейлар ташкилотининг аъзоси саналади, — дейди илмий ходим Сарвар Тўйчиев. — Биз АКШ, Германия, Франция, Россия, Япония музейлари билан ҳамкорлик қилаётимиз. Ўтган йили экспонатларимизни Францияда намойиш қилган эдик. Ушбу мамла-катлар халқи юртимизда тайёрланган каштачилик, бадий мато, безак буюмларини катта қизиқиш билан томоша қилишди. Бинобарин, дунёнинг бирор-та мамлакатда бизнинг аёлларимиз каби каштачи-лик санъатини мукамал эгаллаган санъат усталари йўқлигини эътироф этишмоқда.

Зеро, ҳар бир буюмни, у қулоччилик намунаси ёки зардўзлик бўладими, нафосату латофатга эга

эканлигига гувоҳ бўламиз. Эзуликка, яратувчан-ликка чорлайди бу нафис буюмлар. Кези келганда мана бу экспонат ҳақида маълумот бериб ўтишни лозим деб топдик. Музейимизда Тошкент шаҳри-нинг қадимий дарвозаларидан бири — Шайхонто-хур дарвозаси сақланади. Қайрағоч дарактидан яса-либ, нозик нақшлар билан безатилган икки таба-қали бу дарвоза XIX аср ўрталарида Қўқон шаҳри-да ясалган эди. Яқинда ташкил этилган кўргазма-да дарвоза бош экспонат янглиг намойиш қилин-моқда.

Музей жамоаси шунингдек, пойтахтимиз манза-раларини чизган рассомларнинг картиналари ёри-тилган тақвими нашрдан чиқарди.

Тошкентдаги Астрономия илмий тадқиқот институтини нафақат республикамизда, балки бутун Марказий Осиёдаги энг кекса илмий даргоҳ саналади. Ҳозирда институт ходимларининг ёши ва тадқиқотлар мавзулари долзарблиги жиҳатидан Ўзбекистон Фанлар академиясининг энг ёш илмий марказидир.

ЙУЛДУЗЛАР БИЛАН ЮЗМА-ЮЗ

Майданак обсерваториясида 1996 йилдан буён халқаро ҳамкорлик-нинг ривожланиши натижасида галактикадаги объектларнинг замонавий асбоб-ускуналар ёрдамида мониторинги ўтказилди.

Шу билан бирга, институт учун аънаваний бўлган мавзулар, яъни юлдузлар пайдо бўлиш соҳаларидаги ёш юлдузларни ўрганиш, галактик астрономия ва космогониянинг нозиклиги муаммоларини тах-лил қилиш билан боғлиқ долзарб масалалар устида изланишлар олиб борилди.

Бу тадқиқотларнинг деярли барчаси Москва ва Харьков университетлари, Франция космик тадқиқотлар марказлари билан халқа-ро илмий ҳамкорлик дастурлари доирасида олиб борилди. Қуёш ички тузилишига оид дастурлар доирасида амалга оширилган тад-қиқотлар натижаларига бағишланган халқаро анжуман эса мамлака-тимизда ўтказилди.

Акбар АЛИЕВ

Бош муҳаррир
Акмал АКРОМОВ

Манзилимиз: 100029,
Тошкент шаҳри,
Матбуотчилар кўчаси, 32

ТЕЛЕФОНЛАР:

Эълонлар: 233-28-95,
236-57-65, факс: (371) 232-11-39.

Душанба, сешанба, чоршанба, пайшанба
ва жума кунлари чиқади.

Нашр кўрсаткичи — 563

ISSN 2010-9229

2007 йил 19 январда

Тошкент шаҳар
Матбуот ва ахборот
бошқармасида 02-1-рақам
билан рўйхатта олинган.

Ҳажми — 2 босма табоқ,
офсет усулида босилди.
2794 нуска босилди.
Қоғоз беғим А-2

даража совук, кундузи —
4-6 даража илқ бўлади.
Узгидрометнинг мони-
торинг хизмати маълум-
отига кўра, 9 декабрда
Тошкент шаҳри об-ҳаво

Тошкент шаҳрида шароити шаҳар ҳаво муҳи-
9 декабрь кунини ҳаво ўзга-
тида зарарли моддаларнинг
риб туради, ёғингарчилик бироз йиғилишига имкони-
бўлмайди. Эрталаб ва кеч-
ят яртади. Атмосферанинг
қурун туман тузиши мум-
кин. Шарқдан секундида 3-8
метр тезликда шамол эса-
қилинмоқда, тағмиқдори
ди. Ҳарорат кечаси — 1-3
паст бўлади.

Нашри етказиб бериш масалалари бўйича
турар жойлардаги почта бўлимларига ёки
«Тошкент почта»га — 233-74-05 телефонига
муурожаат қилишингиз мумкин.

Газета таҳририят компьютер
марказида терилди ва сақланган.

Нашр учун масъул
Д. Исроилов

«Шарқ» нашрият-матбаа оқиядорлик компанияси
босмахонаси. Корхона манзили: Бунёд Турон кўчаси, 41-уй.